

Сёнтёрү ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 сулхи майн 5-мёшёнченпе тухат

25 (7450) №

Юн кун, 2007 сулхи мартан (пуш) 28-мёшё

Хакё ирёлкё

Республика шайёнчи семинар-канашлу

Пурнаҗ сөнёлёх сине куҗма хистет

Мартан 23-мёшёнче Ильич ячёпе хисепленекен хуҗалахра республикари семинар-канашлу пулса иртрё. Сёне йышши техникапа тулна трактор паркё 150 ытла сынна йыхравларё (тёплёнрех хаҗатан ситес номерёнче паллаштарёпәр).

Сән үкерчёкре: семинар-канашлава хутшанакансем.

Райадминистрацире

Тава тивёслё ёшён

Район администрацийён пуслэхён 2007 сулхи мартан 14-мёшёнчи 99 номерлё йышанавёпе район администрацийён Хисеп грамотипе наградалана:

Сурт-йёрпе коммуналла хуҗалахра нумай сул аңасла ёслёнёшён "Моргаушское" сурт-йёрпе коммуналла хуҗалах МУП бухгалтерне **Алиса Алексеевна МАГАЕВАНА**.

Есри ситёнусёмшён: "Моргаушское" сурт-йёрпе коммуналла хуҗалах МУП участка мастерне **Владимир Николаевич ПАВЛОВА**; Мән Сёнтёрти сурт-йёрпе коммуналла хуҗалах МУП котельнай операторне **Альберт Николаевич СИМАКОВА**.

Радиоһыпарлав пирки

Ял сыннишён вырәнти хыпарсем пёлтерёшлөрех

Чаваш Ен Правительствин председателё Сергей Гапликов Министрсен Кабинечён членёсемпе ирттерекен йалана кёнё планеркаи вырәнти радиоһыпарлав телёшле тухса тәнә лару-тәрупа кәмәлсәр пуллине палартнә. Паянхи кун районсенен пралукла радиоһыпарлав ёслемённе пёрех, эфирлине туса хатёрлемен. Правительство пуслэхё палартнә тәрәх, ял сыннишён вырәнти хыпарсем пёлтерёшлөрех тата интереслөрех. Вәл патшаләхән Сыхану тата информатизаци енёпе ёслекен комитечён председателне Сергей Захарова Культура министрствипе пёрле җак ыйтава Республика кунё телне татса пама хушнә.

(Малаллине 2-мёш стр. вуләр).

Раҗсейре

Апрельтен пенси үсет

Кәҗал пенси укси пёрремёш хут апрелён 1-мёшёнчен үсет. Пенсин төп пайне 7,5 процент чухлё пысаклатаҗсё. Иккёмёш хут пенси октябрь уйахёнче хапармалла. Сёршы-вёпе вәл султалак вёсне ватамран 3100 тенкёпе танлашмалла.

2010 сул телне пенси 5000 тенкёне сити үсмелле. Ку вице 2007 сул вёсёнчинчен 1,7 хут пысакрах. Җакан пирки вырсарни кун правительстван вице-премьерё Александр Жуков пёлтернө.

Республикара

Библиотекаҗсене – Чаваш энциклопедийё

Хай вәхәтёнче самаях пысак тиражпа кун сити курнә "Чавашсен кёске энциклопедийё" вулакансен хушшинче пите хавәрт саланчө. "Ас-хакәл сүпси" тесе хакларёс апа ун чухне. Халё, ака, нумай томпа каларма палартнә Чаваш энциклопедийён пёрремёш томё вулакан патне ситрё. Тёплё хатёрленё сумла кёнекене, апа "пёлү мулө" тейёттөм, хула-районсен тата муниципалитет библиотекисене чи малтан тивёстерёсчө. Культура министрствинчен пёлтернө тәрәх, асаннә энциклопедия республикари кашни библиотекарах пулө. Вёсене валли 800 экземпляр уйәрнә та ёнтө. Телёр 650 экземплярне шукулсенчи библиотекәсем илөс. Библиотекәсене энциклопедия республика бюджетёнчен уйәрнә укса-тенкө шу-чөпе ситерёсчө.

Калараман пётёмёшле тиражө – 5 пин экземпляр. Вәл ирёлкө султалак тухнә. Чаваш кёнеке издательствипе Чаваш бибколлекторён лавкисенче туяна пулат. Хакө – 590 тенкө. Иккёмёш томё султалак вёсёнче хатёр пулмалла.

Ыр кәмәлләх

"Пёрлөхлө Раҗсейён" ыра төслөхө

"Ачаләхшән, ачаләх ячөпе" ыр кәмәлләх марафонё республикара нарас уйахён 19-мёшёнче аңасла старт илчө. Кәҗалхи марафонан йёркелү комитечөн сүм председателёсем – Чаваш Республикин Президентчө, "Пёрлөхлө Раҗсей" партин Асла Канашён членё Николай Федоров тата "Пёрлөхлө Раҗсей" партин Генеральнай Канашён президиумён секретарён сүмё, Раҗсей Федерацийён Патшаләх Думин Сёршышвен хушшинчи ёсөн комитечөн председателё Константин Косачев.

Константин Иосифович марафон ёсleme тытәннә пёрремёш кунах фонд пулмачне 22750 тенкө. Чаваш Республикин Президентчөн Администрацийё марафона 99930 тенкө хыврёс.

Пархатарлә пусарура "Пёрлөхлө Раҗсей" партин вырәнти тата пусламаш уйрамёсем, депутатёсем, вёсем ертсе пыракан ёс коллективёсем ыра төслөх катартаҗсө.

"Пёрлөхлө Раҗсей" партин Чаваш Республикин Патшаләх Канашён фракцийён членё Валерий Иванов ертсе пыракан "АККОНД" АУО марафонан пёрремёш кунёнчөх Раҗсей ача-пача фончөн Чаваш уйрамёне – 70 пин, ЧР Культура, национальносен ёсёсен, информаци политикин тата архив ёсён министрствини – 12 пин, "Фармация" ПУП 10 пин тенкө куҗарчөс.

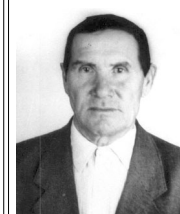
"Пёрлөхлө Раҗсей" партин Чаваш Республикин Патшаләх Канашёнчи фракцийён пёр депутатчө те саваллә ёсрен аякра юлмарө, – тет партин регион уйрамёсен политканашён секретарён сүмө, марафонан йёркелү комитечөн секретарё, Раҗсей ача-пача фончөн Чаваш уйрамёсен правленийён председателё Юрий Кислов.

Пуш уйахён 26-мёшё телне марафон фондөнче 2753 пин тенкө ытла пустарәннә.

Ыр кәмәлләх марафонё районта иртнө пирки паянхи номерте вуласа пёлёр.

Юбилей

Саламлатпәр

Юратнә мәшәра, асаттене, кукаҗие – Юнкә ялчөне пуранакан **Валериян Алексеевич ЕРМАКОВА** 70 сулхи юбилей ячөпе чун-чөререн саламлатпәр. Нумай-нумай сул пуранма сиреп сывлах, икёлмен телей, канлө ватлах сунаппәр. Эпир санпа мухта-натпәр, эс пурришён саванатпәр. Саламлаканёсем: мәшәрө, ывәлөпе хөрө, кинөпе кёрүшө, мәнукёсем тата таванёсем.

Ыр кәмәлләх марафонне пётёмлетсе

ЫРА ЧУНЛА ПУЛМА АН ИМЕНЁР

"Тавах ыр кәмәллә пичесемпе аппасене"

Ачаләхран, йәлтах ачаләхран пусланатә пурнаҗсра. Җаруран чупнә самантсене, эсө, вулаканам, аставатән вёт, манман. Ун чухнехи телейлө кунсем,

килекенсем те йышлән пулчөс. Вёсем хайсен сөнө хуҗисене түлөс-ха. Уявра вара сүлрөх асаннә сумма татах та үсрө, мөншён тесөн залра ларакан ачасемпе ашшө-амәшөсемсёр пусне районти предприятисемпе организацисен ертүсисем те чылай пулчөс.

«Муркаш райовёпе Мән Сёнтёрти җакәр заводёнчө ая-йя тутлә сёмёсем хатёрлөсчө иккен».

пурнаҗса кёнө малтанхи ёмётсем паян та пирён кунсула сутатсах тәрәсчө, асран тухмаҗсө. Иртнө эрне кун районти Культура суртне пустарәннә сахал тулашлә, нумай ачаллә сёмёсенчи 60 яхан ачашән та асран тухми телейлө кунсенчен пёри пулса юлчө пулө. Җак кун кунта «Пёрлөхлө Раҗсей» партиён регионти уйрамё пу-сарнипе ирттернө "Ачаләх ячөпе, йәлтах ачаләхшән" ыр кәмәлләх марафонне пётёмлетрөс. Муркаш райовё тата "Сундырь-Хлеб" чикёллө явапләхлә общество тарашнипе ачасем хайсем чән-чән уява лекнине аләкран кёрсенөх туйса илчөс. Фойере вырнастарнә сөтелсем синче вёсем юратнә пылак сёмёс, лимонад. Сумра вара – хайсене юратакан ашшө-амәшө. Юнашар тата ыр кәмәллә җынсем пулсан, кунтан ытла мөн кирлө вёсене хальлөхе.

Ыр кәмәлләх тенёрен, сахал тулашлә, нумай ачаллә, аңас-сар сёмёсенчи ачасене пулашас теллевлө сүлсерен ирттерекен ыр кәмәлләх марафонё шапах тёнчөне ыр кәмәллә җынсем нумайрах иккенне кә-тартса парат. Кәҗалхи мара-фонта та ятарласа уснә сөчт сине иртнө эрне кун телне 76335 тенкө укса пустарәнчө. Ача тумтирне, ытти япаласем илсе

Ака, сцена сине Муркашри ис-кусство шулөн ачисем тухрөс. Илөмлө таша саврамө чуна татах та сөклөрө. Уяв пусланчө. Чи малтанах пустарәннисене район администрацийён пу-сләхён сүмө – культура тата архив ёсёсен пайён ертүси А. Е. Андреева саламларө. Хайён сә-махёнче вәл марафона хут-шәннә сынсен пулашавё рай-онти нумай-нумай сёмёшөн вәхәтлә тата җав тери кирлине палартрё.

– Ыра ёсёрпе эсир ыра ят илетёр. Ыра ята илме ыра ёс тумалла, ыра ёс тума ыра ас кирлө, ыра асла пулма ыра чун кирлө. Тавах сирө ыра чунар-шән, – терө вәл.

Ыра чунлә аппасемпе пиче-сене вара уява килнө ачасем хайсен куҗөпе курчөс. Ав, Мән Сёнтёр райовён ертүси Л. П. Майкова, "Заря" чикёллө ява-пләхлә общество ертүси П. Т. Терентьев 3-шер пин тенкө, "Чувашия-Поддержка" стра-хлан-кан компани" акционерсен уҗа обществин ертүси Ф. Кирпич-никова 1 пин тенкө укса пачөс.

ХУШСА КАЛАНИ. Ыр кәмәлләх марафонне камсем хутшәнни тата мөн чухлө пулашу пани пирки хаҗатан кашни номерөнчөх паллаш-тарса татәмәр. ЧР Сывлах сыхлавё тата социаллә аталану министрствин

пирён районти социаллә хуҗлөх пайён ертүси Н. П. Петрова пёлтернө тәрәх, учнен тата халь җөс асан-нисемсёр пусне ыр кәмәлләх марафонне савән пекех җак предприятисем хут-шәнчөс: "Кавказ" чикёллө явапләхлә общество 500 тенкө, "Иуҗкассинчи ватә сынсемпе инвалидсен сурчө" республикари пат-шаләх учреждениё 2800 тенкө, "Муркашри кирпөч завочө" акционерсен хуҗа обществин специалисчө-семпе рабочийёсем 3090 тенкө, Муркашри пурәнмал-ли сурт-йёрпе коммуналла хуҗалах предприятийё" МП 1 пин тенкө, "Техникалла ин-вентаризаци бюровө" МУП, "Декор" чикёллө явапләхлә общество 500-шер, Ильин-ка шулө 800 тенкө укса ку-җарчөс. Асаннә список җакән-лах вёслөнмест-ха. Кәна эсир малаллахи калаҗуран хавәрах аңланса илөр.

Район администрацийён пусләхён сүмө – культура-па архив ёсёсен пайён пу-сләх А.Е. Андреева уява хут-шанакансене саламлат.

Хатёрсемпе пулашакансен йышне Турай, Оринин шу-лөсөм хутшәнчөс. Тата "Моргаушрайбыт" чикёллө явапләхлә общество. Унан ертүси А. П. Давыдов чән-нилөх асанмаләх кун парне-лөрө уява килнө ачасене. Кун пирки кёсөх төплөнрөх кала-са парәл.

Чун пулсан, чул хушшинче те усрәпәр,

тенё ёлөкөх ваттисем. Кунта манән ирөксөрөх хамән пөлөшөн самахёсене илсе кә-тартас килет.

– Мана апи 40 султан иртсен суратнә. Тавах аннене мана кун-сул панишөн, – паян та тав тават вәл амәшө, хай хайне

амәшө суратнә чухнехи үсөмрен иртнө пулин те. Пирён районта, ака, пурө ачаллә сёмё-есем 4312 (вёсенчө 7122 ача ситёнөт) пулсан, вёсенчен нумай ачаллә сёмёсем 487. Җав нумай ачаллә сёмёсенчен(1584 ача) 7 ачаллисем – 3 сёмье. Вёсенчен пёри – Яра-пайкасси ял тәрәхёнчи Яков-левсем. Уявра "Ступень-Мур-каш" ПТФ чикёллө явапләхлә общество ертүси М. В. Василь-ев Нина Геннадьевна сёмийне 1 пин тенкө пачө. Халәхри лек каласан, пёр шәтәк саплама ситет ку сумма.

Халё хөрарамсем виҗсөмөш мар, иккёмөш ача суратма та иккөленерөх тәрәсчө те, 37 сулхи хөрарамран җапла ый-трам:

– Сәмәлах мар пулө 7 ачапа?
– Малтан йывәрчөчө, халё ситөнчөс ёнтө, – терө вәл сән-не килекен сөнө хөрлө куртка таханса пахахан хөрачичи сине юратса тинкернө май.

Чәннилөх те, Яковлевсен 4 арсын ачипе 3 хөрачичи паян амәшөшөн тем пысакәш савән-нәс. Ирхи 6 сөхет сурара ферма тухса каят вәл. Сыпайён-чи сысна ферминче ёслет, мә-шәрө – "Акимов" уйрамө пред-приятийе. Кәнтәрла кәшт ку-ранса илет те килте, кашкине 7 сөхетре киле тавранат ёсрен. Ачисем вақарах чух килте телёр ёс смени пусланатчө. Халё вара ачисем вәл ёсрен ёшенсе тавраннә сөре апатне те пөсө-реҗсө, япала та савасчө, килти мөн пур ёсө тавасчө. Асли – 17ре. Көсөннине, 4 султи ачине те пичшөсөмпе аппәшөсем амәшө фермәран тавраничөн кураан вёсөртмөсчө.

– Ата-пушмакне кашкинех кашни сулах илсе паратпәр ёнтө, ытти си-пусне те майла-шанса илсөх таратпәр, – кәмәл-лән каласатә 7 ача амәшө. Халё, ак, ав, пёр хөрне куртка илсе парас хуйхә пөтрө. "Мор-гаушрайбыт" чикёллө явапләх-лә общество ертүси А. П. Да-выдов уява килнө пур ачана та җак саванәса парнелөрө. Пурө 32 пин те 400 тенкөлөх сөленө вёсем ача курткине.

Мән Хураҗкари Р.А. Волкован 4 ача. Асли 8 класа каят, көсөнни – 2 класа. Эрне кун иртнө уявра иккёмөш хөрө Зина уявра кәмәллә тавранчө. Хай килшөтернө шура куртка парне пулчө уншән. Амәшөшөн ачан телейлө те кәмәллә куллинчөн хапли мөн пултәр?
(Вёсө 2-мөш стр.)